20/04/2021

Εκκλησιαστική εκπαίδευση και Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Βελλάς

/ Γνώμες

Γράφει ο Γεώργιος Α. Κωνσταντινόπουλος, Πτυχιούχος του Π.Ι.Σ. της Α.Ε.Α. Βελλάς Ιωαννίνων

Το τελευταίο διάστημα δυστυχώς διάφορα δημοσιεύματα του τύπου κάνουν λόγο για ενδεχόμενο κλείσιμο των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.) απο το Υπ. Παιδείας, μετά απο απόφαση της ΔΙΣ της Εκκλησίας της Ελλάδος που θα συνεδριάσει τις επόμενες μέρες για το εν λόγω ζήτημα.

Οι Α.Ε.Α. (Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Βελλάς Ιωαννίνων και Ηρακλείου Κρήτης) είναι παραγωγικές σχολές της Ορθόδοξης Ελλαδικής Εκκλησίας και υπάγονται όπως όλα τα Α.Ε.Ι. στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ενώ σύμφωνα με τον ιδρυτικό τους νόμο (Άρθρο 3, παρ. 1 του ν. 3432 /2006 (ΦΕΚ 14 Α΄/3-2-2006) καταρτίζουν στελέχη της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ελλάδα, παρέχουν εκπαίδευση και χορηγούν πτυχία ισότιμα με εκείνα των Ιδρυμάτων της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Όλες οι Α.Ε.Α. λειτουργούν με δύο Προγράμματα (Τμήματα) Σπουδών: το Πρόγραμμα Ιερατικών Σπουδών (Π.Ι.Σ.) που είναι κοινό και στις

τέσσερις, το Πρόγραμμα Διαχείρισης Εκκλησιαστικών Κειμηλίων (Π.ΔΙ.Ε.Κ.) στις Α.Ε.Α. Αθηνών και Θεσσαλονίκης και το Πρόγραμμα Εκκλησιαστικής Μουσικής και Ψαλτικής (Π.Ε.Μ.Ψ.) στις Α.Ε.Α. Βελλάς και Ηρακλείου.

Τρία Προγράμματα Σπουδών, συμβάλλοντας το καθένα στην ορθή διαπαιδαγώγηση των Σπουδαστών, αποκτώντας όλα εκείνα τα απαραίτητα πνευματικά και επιστημονικά εφόδια, κυρίως δε εκπαιδεύοντάς τους με ορθόδοξη χριστιανική παιδεία, ώστε να αναδειχθούν αξιόλογοι άνθρωποι και επιστήμονες της Εκκλησίας, την οποία άλλωστε προορίζονται για να υπηρετήσουν. Και είναι πολύ σημαντικό να πούμε και να αναγνωρίσουμε ότι όλα αυτά τα χρόνια απο της ιδρύσεώς τους οι Ακαδημίες έως και σήμερα έχουν προσφέρει σπουδαία και σημαντική δουλειά στους φοιτητές των, ενώ έχουν αποφοιτήσει απο αυτές χιλιάδες πτυχιούχοι που τώρα οι περισσότεροι εξ αυτών κοσμούν την Εκκλησία μας είτε ως Κληρικοί και Μοναχοί, είτε ως Ιεροψάλτες, άλλοι δε ως Διαχειριστές ή Συντηρητές των εκκλησιαστικών της κειμηλίων, ενώ πολλοί διέπρεψαν και σε άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας μας και του εξωτερικού σε προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές. Επομένως διαβλέπει κανείς πως με το τρόπο της η καθεμιά Α.Ε.Α. συμβάλει εποικοδομητικά προς το συμφέρον της Εκκλησίας μας, διαδραματίζοντας τη δική της ιστορία και σε επι-κοινωνία πάντα με τις υπόλοιπες να επιτυγχάνεται το άριστον και για την Εκκλησία αλλά και για το Έθνος μας.

Όμως επειδή τυγχάνω να είμαι απόφοιτος της Ακαδημίας Βελλάς θα ήθελα να μιλήσω μόνο για αυτήν τη Σχολή και να πώ κάποιες προσωπικές μου εμπειρίες που αξίζουν να αναφερθούν για να γνωρίζουν αρκετοί και ιδίως αυτοί που κρατούν στα χέρια τους την τύχη της. Μια Ακαδημία με μεγάλη και πλούσια ιστορία που είχα την ιδιαίτερη ευλογία απο την Παναγία μας να είμαι Σπουδαστής της για τέσσερα ολόκληρα χρόνια και που θεωρώ μέγιστον σφάλμα και πράξη επιζήμια να μπεί λουκέτο και να διακοπεί η λειτουργία της. Η Σχολή αυτή που λαμβάνει σάρκα και οστά ήδη απο την εποχή ακόμα της οθωμανοκρατίας στην Ήπειρο, το 1911 μ.Χ., ιδρυθείσα ως Ιερο-Διδασκαλείο απο την εμβληματική εκείνη προσωπικότητα του οξυδερκή Μητροπολίτη Βελλάς και Κονίτσης – μετέπειτα Ιωαννίνων και στη συνέχεια Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος – Σπυρίδωνος Βλάχου, ο οποίος οραματιζόταν ένα αξιόλογο εκπαιδευτήριο με απώτερο στόχο την μόρφωση των Ιερέων και την ανάδειξη Δασκάλων στα δύσκολα εκείνα χρόνια της σκλαβιάς αλλά και μετά απο αυτήν, καθώς το μορφωτικό επίπεδο των Ποιμένων βρισκόταν στο ναδίρ. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο που ο Μητροπολίτης επέλεξε το χώρο αυτό για Ιεροδιδασκαλείο. Η Βελλά ήταν τότε ένα ερειπωμένο μοναστήρι που όμως είχε το πλεονέκτημα να βρίσκεται στο κέντρο ολόκληρης της Ηπείρου (Βορείου και Νοτίου) για την οποία ο Σπυρίδων αγωνιζόταν διακαώς ώστε να περάσει στα

ελληνικά χέρια και πέραν αυτού οι εκτάσεις γής που είχε στη κατοχή της βοηθούσαν στην εξασφάλιση για τα προς το ζήν των Ιεροσπουδαστών καθώς οι ίδιοι εργάζονταν παράλληλα στα αγροκτήματα της.

Αλλά ας έρθουμε στο σήμερα. Ποιά είναι η Σχολή Βελλάς σήμερα; Υπάρχει μία ιδιαιτερότητα στην Ακαδημία της Βελλάς που τη κάνει θεωρώ ξεχωριστή – ας μου επιτραπεί ο όρος – απο τις υπόλοιπες. Είναι η ιστορική Ιερά Μονή της Βελλάς, στο χώρο της οποίας συστεγάζεται και η Ακαδημία μας, μέσα σε ένα καταπράσινο ειδυλλιακό τοπίο λίγα χλμ. πλησίον του Καλπακίου. Ένα Μοναστήρι με βαθιά ιστορική πορεία που ξεκινάει τον 11ο αιώνα μ.Χ. και συνεχίζει ως και σήμερα αποτελώντας ένα αληθινό στολίδι της Ηπείρου, αφιερωμένο στην Παναγία μας, την επονομαζόμενη Βελλαϊτισσα. Απο το 1911 που ιδρύθηκε το Ιεροδιδασκαλείο έως και σήμερα, **η Μονή της Βελλάς είναι συνυφασμένη με τη Σχολή Βελλάς**. Έκτοτε λειτουργεί Εκκλησιαστική Σχολή η οποία αναλόγως των συνθηκών και των αναγκών πέρασε απο πολλά στάδια αδιάκοπης σπουδής όπως, Ιεροδιδασκαλείο και Αγροτικό Ιεροδιδασκαλείο, Παιδαγωγική Εκκλησιαστική Ακαδημία, Ανωτέρα Εκκλησιαστική Ακαδημία και απο το 2006, Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία. Φέτος, τον ερχόμενο Οκτώβριο του 2021 με τη χάρη του Θεού η Σχολή Βελλάς συμπληρώνει 110 χρόνια λειτουργίας και πνευματικής προσφοράς στα θεολογικά και εκκλησιαστικά γράμματα της πατρίδος μας, κοσμώντας την Εκκλησία του Χριστού, κυρίως δε την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος αποτελώντας για εκείνη ένα αληθινό πνευματικό στήριγμα.

Οι Φοιτητές της Βελλάς έχουμε την τεράστια ευλογία να σπουδάζουμε τα εκκλησιαστικά γράμματα και την βυζαντινή μας μουσική μέσα σε ένα ιδιαίτερο οικογενειακό κλίμα συνεργασίας με εκλεκτούς διδασκάλους, κάτι που δεν συνηθίζεται σε άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Καθηγητές που αγαπούν τη δουλειά τους μεταδίδοντας και σε μας τα παιδιά τους την αγάπη για τη μάθηση, κυρίως δε διδάσκοντάς μας την αγιοπατερική παράδοση της **Ορθοδόξου Εκκλησίας μας**. Γίνονται παράδειγμα προς μίμισην δίνοντας την ώθηση σε εμάς να ανοίξουμε νέους δικούς μας δρόμους. Νομίζω ότι είναι το σπουδαιότερο για έναν φοιτητή να παραδειγματίζεται μέσα απο τον καθηγητή του και στη συνέχεια ο ίδιος να γαλουχείται σε αυτά τα πρότυπα, αλλα και για τον ίδιο το καθηγητή να γίνεται η κινητήρια δύναμη στο μαθητή του.

Το ιδανικότερο όμως που έχουμε ως ευλογία στην Σχολή αυτή και που πουθενά αλλού δεν υπάρχει – εικάζω – στον ελλαδικό χώρο, είναι το μοναστήρι της Παναγίας μας. Όπως προανέφερα και παραπάνω, ανέκαθεν η Σχολή μας είναι συνυφασμένη με την Μονή Βελλάς και το ενδιαφέρον όλων μας (καθηγητών και φοιτητών) παραμένει αμείωτο. **Η Κυρά της Βελλάς,** η Παναγία η Βελλαϊτισσα,

είναι το στήριγμά μας, η Προστάτις και Έφορος της Σχολής μας. Το καθολικό της Μονής είναι ο δικός μας Ναός, εκεί που τελούμε όλες τις ακολουθίες κάνοντας και τη πρακτική μας. Ο Καθηγούμενος είναι ο πνευματικός μας πατέρας, ο Λειτουργός μας και εμείς είμαστε τα παιδιά του που με αυταπάρνηση και ζήλο εργαζόμαστε για το μοναστήρι του. Δεν λησμονούμε ποτέ την ετήσια πανήγυρη στη μνήμη της Παναγίας μας, στο Γενέθλιο της, όπου κάθε χρόνο στις 7-8 Σεπτέμβρη βρισκόμαστε καθηγητές, φοιτητές και απόφοιτοι στη Βελλά για να τη φέρουμε εις πέρας, όπως και στην εορτή του Συν-Προστάτου μας Αγίου Αυξεντίου του εκ Βελλάς στις 25 Ιανουαρίου, ημέρα που τελούμε ιερά αγρυπνία στη μνήμη του, κοκ.

Είναι πολλά εκείνα για τα οποία μπορεί να μιλήσει κανείς για την **Σχολή της Βελλάς.** Άλλωστε δεν είναι λίγες και οι μεγάλες προσωπικότητες που έχουν επισκεφθεί κατα καιρούς την Ακαδημία μας ως Ομιλητές σε διαλέξεις ή συνέδρια (Μητροπολίτες και Καθηγητές, ελλάδος και εξωτερικού) και έχουν δεί ιδίοις όμμασιν τη κατάσταση που επικρατεί. Όλοι τους έχουν μιλήσει και για τους καθηγητές αλλά και για τους φοιτητές με τα καλύτερα λόγια. Πράγμα που μας κάνει να ελπίζουμε στην σωστή και σοφή απόφαση για την Ακαδημία της Βελλάς.

Το παρόν συνυπογράφουν και οι κάτωθι απόφοιτοι – πτυχιούχοι:

α. Λάζαρης Ανδρέας

β. Γερασιμόπουλος Ανδρεας

γ. Γιαννακόπουλος Σωτήριος

δ. Ζυγούρης Ευάγγελος

ε. Ιγνάτης Ιωάννης

στ. Καψάλας Γεώργιος

ζ. Μάρκος Βασίλειος

η. Χαιρόπουλος Αργύριος